

3. Jaarrekening 2015

3.1 Balans en toelichting op de balans

ACTIVA	Uitmo 2015	Uitmo 2014	PASSIVA	Uitmo 2015	Uitmo 2014
VASTE ACTIVA			VASTE PASSIVA		
Immateriële vaste activa	0	0	Eigen vermogen	1.285.673	1.628.634
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio			- Algemene reserve		775.546
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling			- Bestemmingsreserves	1.019.634	853.088
			- Nag te bestemmen resultaat / Af te rekenen met de gemeenten	266.039	
Materiële vaste activa	191.896	179.546	Voorzieningen	1.314.202	2.128.777
- Investerings met een economische nut			- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	72.960	0
- gronden uitgegeven in erfpacht			- Ouderhoudingsvoorzieningen		
- overige investeringen met een economisch nut	191.896	179.546	- Door derden bekleemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	1.241.242	2.128.777
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut					
Financiële vaste activa	255	1.808	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0
- Kapitaalverzekeringen aan:			- Obligatieleningen		
- deelnemingen			- Onderhandse leningen van:		
- gemeenschappelijke regelingen			- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringstellingen		
- overige verbonden partijen			- binnenlandse banken en overige financiële instellingen		
- Leningen aan:			- binnenlandse bedrijven		
- woningbouwcorporaties			- overige binnenlandse sectoren		
- deelnemingen			- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren		
- overige verbonden partijen			- Waarborgsommen		
- Overige langlopende leningen u/g			- verplichtingen uit hoofde van financial lease-overeenkomsten		
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	245	1.808			
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden					
Totaal vaste activa	192.151	181.354	Totaal vaste passiva	2.599.874	3.757.411
VLOTTENDE ACTIVA			VLOTTENDE PASSIVA		
Voorraden	0	0	Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.665.204	3.784.593
- Grond- en hulpstoffen			- Kasgeldleningen	2.266	0
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie			- Bank- en grosaldi	4.665.938	3.784.593
- Gereed product en handelsgoederen					
- Vooruitbetalingen			Overlopende passiva	29.359.748	27.531.326
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	35.841.698	34.342.885	- Vooruitbetalingen bedragen	0	461.908
- Vorderingen op openbare lichamen	133.548	484.093	- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gereleeteerde verplichtingen met vergelijkbare volume	512.343	497.877
- Verstrekte kasgeldleningen	0	0	- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotten van lasten van volgende begrotingsjaren	28.847.395	26.571.541
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één	35.595.551	33.723.645	- Overige vooruitbetalingen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	10	0
- RC-verhoudingen met niet-financiële instellingen					
- Overige vorderingen	112.599	135.147			
- Overige uitzettingen					
Liquide middelen	245				
- Kassaldi	151.832	113			
- Bank- en grosaldi		-263.782			
Overlopende activa	206.068	812.758			
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotten die ontstaan door voorfinanciering op uitzettingen met een specifiek bestedingsdoel		530.383			
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de voor uitbetaalde bedragen die ter volgende begrotingsjaren komen	235.839	282.376			
Totaal vlottende activa	36.435.674	34.891.975	Totaal vlottende passiva	34.027.951	31.313.518
Totaal generaal	36.627.825	35.073.329	Totaal generaal	36.627.825	35.073.329
			- Gewaarborgde geldleningen	0	0
			- Garantstellingen	0	0

3.1.1 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening 2015 is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Voor aanvullende informatie over de waardering van de activa en passiva zie hieronder bij 'Overige investeringen met economisch nut'.

Baten en Lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

Kassiersfunctie Jeugdzorg

Holland Rijnland verzorgt namens 13 van de 14 gemeenten² de inkoop van de jeugdzorg en de daaruit voortvloeiende betalingen aan de zorgaanbieders. Hiervoor betalen de gemeenten voorschotten aan Holland Rijnland. Basis hiervoor zijn mandaten van de 13 colleges aan Holland Rijnland. Daarnaast hebben de 13 colleges en Holland Rijnland een dienstverleningsovereenkomst gesloten. Uitvoering is voor rekening en risico van de gemeenten. Holland Rijnland vervult uitsluitend een kassiersfunctie. Hiervoor heeft Holland Rijnland één bankrekening bij de BNG en één bij de schatkist geopend. Deze zijn in de balans opgenomen. De per 31 december 2015 op kasbasis resterende voorschotten aan zorgaanbieders en ontvangen voorschotten van gemeenten zijn eveneens in de balans opgenomen. Zie respectievelijk de overlopende activa en overlopende passiva.

Pensioenen

Holland Rijnland waardeert de pensioenverplichtingen volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de programmarekening verantwoord. De pensioenen van de werknemers van Holland Rijnland zijn ondergebracht bij het ABP (bedrijfstakpensioenfonds).

² Vanwege de integrale benadering van het sociale domein en de samenwerking met de gemeenten Wassenaar en Leidschendam-Voorburg is Voorschoten voor de inkoop van de Jeugdhulp aangesloten bij Haaglanden.

3.1.2 Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd op de historische verkrijgingsprijs verminderd met de gedane afschrijvingen en eventuele investeringsbijdragen. De investeringen worden geactiveerd inclusief BTW, omdat de BTW voor Holland Rijnland een onderdeel van de kosten vormt. De afschrijvingen zijn hoofdzakelijk gebaseerd op de verwachte levensduur en in het jaar van aanschaf wordt voor een heel jaar afgeschreven ongeacht de datum van aanschaf c.q. datum van ingebruikname.

Tevens is op basis van artikel 7 van de financiële verordening van Holland Rijnland over het waardering- en afschrijvingsbeleid van de vaste activa het volgende bepaald.

De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden, te beginnen in het jaar na aanschaf, lineair afgeschreven, afhankelijk van de economische levensduur, in maximaal:

- a. 10 jaar voor telefooninstallaties, bekabeling en meubilair;
- b. 5 jaar voor automatiseringsapparatuur;
- c. 5 jaar voor software met een verkrijgingprijs van groter dan € 1.500,00.

De afschrijving van de niet genoemde soorten investeringen wordt afgestemd op de verwachte economische levensduur.

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Materiële vaste activa		
- Investeringsactiva met een economisch nut		
- overige investeringen met een economisch nut		
Aanschafwaarde per 1 januari 2015	379.172	417.525
Afschrijvingen t/m 1 januari 2015	199.626	189.497
Boekwaarde begin boekjaar	179.546	228.028
Investeringsactiva	72.881	26.408
Verminderingsactiva	0	0
	252.427	254.436
Afschrijvingen	60.531	74.890
Boekwaarde einde boekjaar	191.896	179.546
Aanschafwaarde einde boekjaar	452.053	443.933
Afschrijvingen tot en met boekjaar	260.157	264.387
Totale boekwaarde einde boekjaar *	191.896	179.546

* Voor een nadere specificatie zie de 'Investerings- en financieringsstaat'

Financiële vaste activa

Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer

Deze financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.

Financiële Vaste Activa	Ultimo 2015	Ultimo 2014
.- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Fietsenplan	255	1.808
Totaal	255	1.808

Vlo ttende activ a

Vordering en

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Ultimo 2015	Ultimo 2014
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Paraplu rekening MiFi	33.226.200	33.723.645
Paraplu rekening MiFi - jeugdzorg	2.369.351	0
	35.595.551	33.723.645
.- Vorderingen op openbare lichamen		
Gemeente Alkemade / Kaag en Braassem	0	0
Gemeente Alphen a/d Rijn *	20.802	74.414
Gemeente Hillegom	0	19.470
Gemeente Katwijk *	22.760	43.054
Gemeente Leiden	23.065	166.402
Gemeente Leiderdorp	5.201	20.465
Gemeente Lisse	0	19.323
Gemeente Nieuwkoop	0	20.420
Gemeente Noordwijk	0	11.207
Gemeente Noordwijkerhout	5.688	17.675
Gemeente Oegstgeest	5.164	19.307
Gemeente Teylingen	0	36.313
Gemeente Voorschoten	0	77
Gemeente Zoeterwoude	0	25
Provincie Zuid-Holland	33.883	34.939
Gemeente Zutphen	16.986	0
Ministerie van Financiën - Schatkist bankieren SKB *	0	1.001
	133.548	484.093
.- Voorziening dubieuze vorderingen op openbare lichamen	0	0
	133.548	484.093
.- Overige vorderingen		
Diverse debiteuren	87.497	0
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	3.548	59.895
St. Jeugd- en Jongerenwerk HR	0	7.680
St. Lezen & Schrijven	12.760	15.200
Stek *	1.755	0
Participe *	7.039	6.150
Saldo van vorderingen op crediteuren	0	46.223
	112.599	135.147
Totaal van de vorderingen	35.841.698	34.342.885

* is per 31-01-2016 afgewikkeld

Uit het volgende overzicht blijkt, dat Holland Rijnland niet boven het drempelbedrag van het schatkistbankieren komt.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
(1)	Drempelbedrag	300	300	250	250
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden	93	92	109	115

middelen

		207	208	191	185
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag				
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	20.708			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	20.708			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €300.000 (1e en 2e kwartaal) en € 250.000 (3e en 4e kwartaal)	Drempelbedrag	300	300	250	250
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	8.407	8.370	10.003	10.614
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	93	92	109	115

Liquide mid delen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Liquide middelen		
- Kassaldi	245	113
- Bank- en girosaldi		
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	149.080	5.001
ING (voorheen Postbank)	2.753	2.217
Kruispost Schatkistbankieren	0	-271.000
Totaal	152.077	-263.669

Overlopende activa

Ook deze activa worden tegen de nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa	Ultimo 2015	Ultimo 2014
.- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel (zie Staat Verloopoverzicht activa en passiva)	206.058	530.383
.- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		
Diverse abonnementen *	3.626	3.508
Diverse verzekeringen 2016 *	6.445	6.311
Onderhoudscontract / licentiekosten BWS 2016 *	4.462	4.397
Huur en voorschot service kosten 1e kwartaal 2016 Leiden*	62.000	115.639
Rechtspositie- en Arbo verzuimpakket *	2.483	7.429
Onderhoudscontracten Hard- en software en Internetdiensten *	11.828	26.218
Diverse contributies *	10.566	10.113
Cursussen	0	1.410
Voorschot termijn lease-auto's *	633	633
Service kosten beveiliging *	768	1.150
Mobiliteitskosten	16.388	0
Vorbereiding advies medewerkersraadpleging	0	4.955
Vooruitbetaald SP71	112.019	0
Inhuur derden	4.620	0
nog te factureren BTW inz. Techn.opdrachtgeverschap inkoop jeugdzorg	0	73.705
nog te factureren onderuitputting Educatie-gelden ROC Leiden	0	26.907
	235.839	282.376
Totaal overlopende activa	441.897	812.758

* is per 31-01-2016 afgewikkeld

Vaste passiva

Reserves

Indien er middelen 'over' zijn op een reguliere taak (taak die in de gemeenschappelijke regeling is opgenomen en die jaarlijks in de exploitatie voorkomt) dan worden overschotten op deze gelden die het volgend jaar niet opnieuw begroot worden, aangemerkt als een bestemmingsreserve.

Indien er sprake is van cofinanciering met betrekking tot een reguliere taak dan worden de overlopende middelen gesplitst in een bestemmingsreserve en de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Eigen vermogen	2015	2014
- Bestemmingsreserves zie Staat van Reserves	1.019.634	775.546
- Nog te bestemmen resultaat / Af te rekenen met de gemeenten (begroting versus rekening 2015)	266.039	853.088
Totaal	1.285.673	1.628.634

Voor de aansluiting van Functie 980 dient het resultaat van het voorgaande boekjaar à € 853.088 buiten beschouwing te worden gelaten. In het resultaat voor bestemming zijn geen mutaties in de reserve opgenomen.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd op nominale waarde. Echter de voorzieningen BWS zijn gewaardeerd tegen de netto contante waarde van de vordering cq de verplichting.

Voorzieningen	Ultimo 2015	Ultimo 2014
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	72.960	0
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	0	0
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aandingsrichting	1.241.242	2.128.777
Totaal van de de Staat van Voorzieningen	1.314.202	2.128.777

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden

De netto vlottende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Bank- en girosaldi		
Bank Nederlandse gemeenten / jeugdzorg	2.266	0
Overige schulden		
Crediteuren	2.015.040	3.557.495
Betalingen onderweg *	-188	0
Af te dragen omzetbelasting *	23.990	8.755
Loonheffing / premies IZA, ZVW en WAO *	260.012	218.343
Van gemeenten ontvangen voorschotten jeugdzorg	2.367.085	0
Totaal schulden (conform saldijst per 31 december 2015)	4.665.938	3.784.593
Totaal netto vlottende schulden	4.668.204	3.784.593

* is per 31-01-2016 afgewikkeld

Overlopende passiva

Met ingang van 1 januari 2008 schrijft de BBV voor dat in geval van overblijvende middelen op een incidentele, additionele taak / project (er is dus sprake van een concrete bestedingsverplichting) deze middelen dienen te worden opgenomen bij de overlopende passiva onder de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren (denk hierbij bijvoorbeeld aan UP gelden).

Ook in geval van Rijksgelden waarbij de gemeenten als doorgeefluik fungeren (denk aan de Vinex-regeling / ISV-gelden) dienen deze gelden te worden opgenomen bij de overlopende passiva onder 'voornit ontvangen derden gelden', daar de gelden door derden (lees het Rijk) zijn beklemd.

Indien er sprake is van cofinanciering met betrekking tot een reguliere taak dan worden de overlopende middelen gesplitst in een bestemmingsreserve en voornit ontvangen derden gelden.

Overlopende passiva	Ultimo 2015	Ultimo 2014
- Overlopende passiva		
Vooruitontvangen bedragen	0	461.908
	0	461.908
- Nog te betalen bedragen		
Gemeente Leiderdorp *	59.799	0
Diverse overige kosten *	18.041	0
Provincie Zuid-Holland Brandsma-Mosterd	82.710	
Div. kn. onderhoud route(structuren) en fietsknooppunten	0	0
Eindafrek. 2012 Best.Platform Zuidvleugel en fact. over 2014	0	63.400
Pensioenpremies 2012 diverse oud-werknemers met WW	0	7.750
Kn. borging v.d. onderst. mbt cultuur historische Atlas D&B	0	10.000
Bijdrage Eur. POP-project 47730 'Pestbosjes'	0	10.832
Inkoopfactuur ArboNed dec. 2014	0	2.235
Inhuur derden *	94.676	0
Gem.Nieuwkoop: ntb detachering Tijdelijke werkorganisatie Jeugdhulp	0	16.546
Pantaleon: nazorg procesmanag. uren nov./dec. 2014	0	823
Praedium: kn. vergaderlocatie + drinken en lunch 2014	0	298
Praedium: uren okt. - dec. 2014 t.b.v. oprichting Gebiedsfonds	0	7.687
TeekensKarst.: kn. 2014 akte v. opricht. Holland Space Cluster	0	1.086
Gem. Noordwijk: loon- en reiskn. detachering P&O okt. t/m dec. 2014	0	21.630
NTB 20% subs. pilot thuisbegel. multiprobl.gezinnen 2014	0	64.000
NTB 20% subs. coaches proeftuinen Jeugd-en gezintteams 2014	0	33.913
NTB 20% subs. Zorg aan leerlingen VSO 2014	0	61.000
NTB 20% subs. Jeugdmaatschappelijk werk VO 2014	0	14.000
Trekkersrol L.'dorp, Leiden, O.'geest en Z.'woude 2014 proj.budget 3D	0	38.000
Afrekenen subsidies Talentcoaching	69.000	69.000
OmniTrans/DAT.mobility 40% kn. Inz. Milieumodel	0	5.324
DVG regiotaxi Holland Rijnland *	34.096	
P.S. management urgentiecommissie *	3.577	0
Gem. Alphen kn. bezwaarschriften commissie 2014	0	5.000
Gem. Katwijk bezwarenssecretariaat SLA *	3.539	0
Servicepunt71 bezwaren t.b.v. RBL	1.210	0
Deels terug te betalen ontv. CVV subs. vd PZH ivm onderuitputting 2015	69.813	0
Deels terug te betalen ontv. CVV subs. vd PZH ivm onderuitputting 2014	38.798	38.798
4Cast BV inz. Beheer & onderhoud RVMK	2.898	6.964
Gemeente Leiden terugbetaling subs reg aanpak vsv	0	7.492
NTB voorschot nota Deloitte inzake controle jaarrekening 2014	0	12.100
NTB afhandeling huisvestingsbezwaren commissie	34.187	0
	512.342,73	497.877
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	28.847.395	26.571.541
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	0
- Overige vooruitontvangen bedragen		
Af te wikkelen facturen	10	0
	10	0
Totaal overlopende passiva	29.359.748	27.069.417

* is per 31-01-2016 afgewikkeld

3.1.3 Overzicht van niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

Onderwerp / omvang van de verplichting

- Huur van het pand Schuttersveld 9 (6e en 7e verdieping, incl. servicekosten) / tot 01-03-2016 circa € 65.000 incl. BTW.
- Huur van het pand Schuttersveld 9 (1e verdieping, incl. servicekosten) / vanaf 01-03-2016 elk jaar circa € 185.000 incl. BTW.
- De huur van de 8e verdieping is opgezegd met ingang van 01-05-2015.
- De huur van de 6e en 7e verdieping is opgezegd met ingang van 01-03-2016.
- Huur kopieerapparaten / tot 30-06-2015 elk jaar circa € 117.500 incl. BTW.
- Lease twee Toyota Aygo's bij Athlon Car Lease / tot 15-01-2017 elk jaar circa € 7.600 incl. brandstof en incl. BTW.

Geen overschrijdingen van de Wet Normering Topinkomens (WNT)

Nadere informatie over de WNT is opgenomen in het overzicht 'Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semi-publieke sector'